

Binding als kernconcept

In dit kernconcept ervaren leerlingen dat de mens een groepsdier is en leren ze welke consequenties dit heeft. Mensen hebben de natuurlijke behoefte om bij een groep te horen. Elk mens (op enkele uitzonderingen na) hoort bij verschillende groepen die meer of minder hecht zijn (familie, klas, vriendengroep, club, enzovoort). Binnen dit kernconcept is ruime aandacht voor verschillende soorten groepsprocessen. Daarom hebben we dit jaar gekozen om met dit onderwerp van start te gaan.

Waar hoor ik bij?

Om te weten bij welke groep je hoort (en wilt horen) is het belangrijk jezelf goed te (leren) kennen. In dit kernconcept wordt daarom expliciet aandacht besteed aan het ontwikkelen van zelfkennis: het ontdekken van eigen voorkeuren en interesses, en sterke en zwakke kanten.

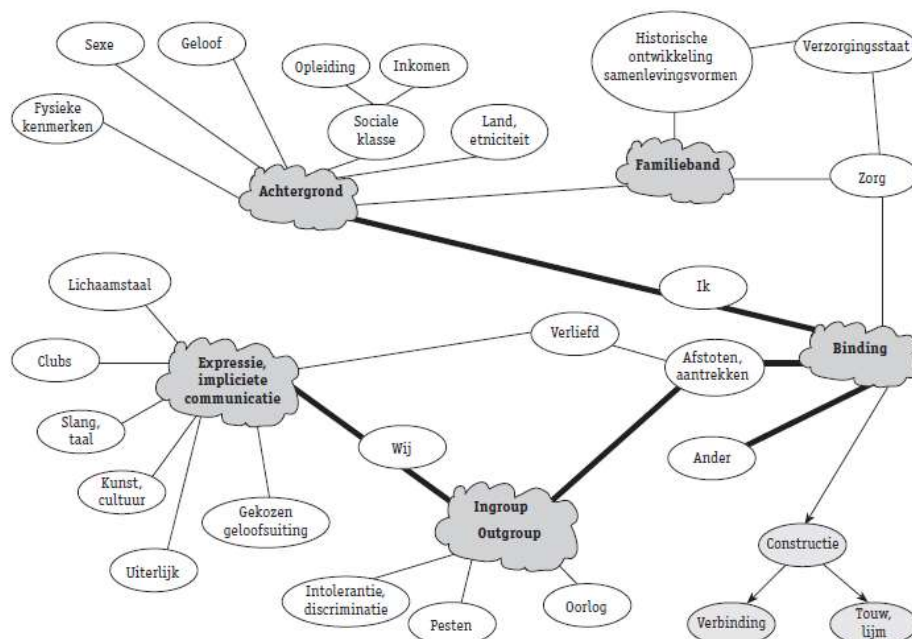
Kinderen ervaren vervolgens dat ze deel uitmaken van allerlei verschillende groepen (gezin, familie, klas, vrienden, club, enzovoort). Deze groepen hebben een meer of een minder duurzaam karakter, ze ontstaan als mensen iets gezamenlijks hebben:

- hetzelfde kenmerk: bijvoorbeeld dezelfde klas, dezelfde fysieke eigenschappen (zoals leeftijd, sekse, haarkleur) of familiebanden;
- dezelfde voorkeur: bijvoorbeeld dezelfde hobby of sport, fan van dezelfde band of hetzelfde muziekgenre.

Naarmate mensen meer bij elkaar betrokken zijn en de groepsband sterker is, is ook de behoefte om zich als groep te profileren sterker en gaan ze zich meer als groep gedragen. De groepsleden kleden zich meer gelijk en tonen vaak hetzelfde gedrag. Vooral als kinderen in de puberteit komen, speelt dit sterk. Voor hen is het extra belangrijk om bij de groep (van leeftijdsgenoten) te horen.

Mindmap kernconcept Binding

Centraal in dit kernconcept staat het begrip afhankelijkheid: afhankelijkheid tussen individuele personen en afhankelijkheid tussen groepen mensen. Leerlingen gaan na tot welke groepen zij zelf behoren en welke groepsprocessen zich in een groep kunnen afspelen. De samenleving kan beschouwd worden als een grote groep mensen. Deze mensen leven samen en zijn afhankelijk van elkaar. Ze hebben daarin verschillende taken (beroepen) en voor allerlei verschillende functies in de samenleving (onderwijs, ziekenhuizen, banken, enzovoort) wordt gezorgd.

Binding

Wat leren we?

In de onderbouw

- Kinderen kunnen zichzelf beschrijven, dat wil zeggen zij kunnen een aantal relevante kenmerken en eigenschappen noemen en aangeven waarin ze verschillen van andere kinderen.
- Kinderen weten hoe hun gezin en naaste familie in elkaar zit en weten dat dat niet voor elk kind hetzelfde is.
- Leerlingen weten wat vriendschap is, dat je daarin moet investeren en dat je daar ook weer iets voor terugkrijgt.
- Leerlingen weten dat er verschillen zijn tussen mensen in:
 - de taal die ze spreken;
 - het voedsel dat ze tijdens verschillende maaltijden eten;
 - het soort huis waarin ze wonen;
 - de kleding die ze dragen.
- Leerlingen weten dat er verschillende vormen van kunst zijn.

In de middenbouw

- Kinderen kunnen aangeven wat hun sterke punten zijn, wat ze leuk vinden en waarin ze verschillen van andere kinderen.
- Kinderen kunnen aangeven tot welke groepen ze behoren en wat deze groepen bindt.
- Kinderen weten dat het fijn is om vrienden te hebben en bij een groep te horen en dat kinderen soms buitengesloten (gepest) worden.
- Kinderen weten dat er verschillen zijn tussen mensen in:
 - de taal die ze spreken;
 - het voedsel dat ze tijdens verschillende maaltijden eten;
 - het soort huis waarin ze wonen;
 - de kleding die ze dragen;
 - de kunst die ze maken;
 - de omgangsvormen die ze hanteren;
 - de religie die ze aanhangen.
- Kinderen weten dat er in verschillende landen/perioden in de geschiedenis andersoortige kunst wordt/werd gemaakt.

In de bovenbouw

- Kinderen kennen zichzelf: ze weten wat hun sterke en zwakke punten zijn, waar hun voorkeuren en interesses liggen en welke vervolgopleiding ze willen gaan doen.
- Kinderen kunnen aangeven of de verschillende groepen waartoe ze behoren een duurzaam karakter hebben en of er sprake is van een bepaalde groepscultuur, zoals zelfde taal (bijvoorbeeld afkortingen), zelfde uiterlijk, zelfde gedrag.
- Kinderen weten wat de voordelen en de nadelen zijn van bij een groep horen en weten hoe het is om zich buitengesloten te voelen.
- Kinderen weten wat discriminatie is en wat vooroordelen zijn. Leerlingen begrijpen hoe discriminatie en vooroordelen kunnen ontstaan en wat ze er zelf tegen kunnen doen.
- Kinderen weten dat er cultuurverschillen zijn die te maken hebben met het klimaat, de volksaard, de geschiedenis en de huidige situatie van een volk.
- Kinderen weten dat er door de cultuurverschillen ook verschillen in waarden en normen kunnen zijn.
- Kinderen weten dat er veel soorten kunst zijn en dat deze ons vaak iets zeggen over de cultuur van een volk of over een periode in de geschiedenis.